

Fylkesmannen i Østfold

SYSTEMREVISJON
ved
RAGN SELLS AS AVD FARLIG AVFALL

Endelig
RAPPORT
2014.003.R.FMOS

Virksomhetens adresse:	Årvollskogen 37 1529 Moss	Regelverk:	Forurensningsloven med tilhørende forskrifter
Organisasjonsnr:	994442147	Tidsrom for revisjonen:	7. 10. – 3.11. 2014
Tillatelse(r):	2004.140.T	Saksnr: 2007/11650	
Risikoklasse:	2		
Kontaktperson i virksomheten:	Sonja Rytter	Revisjonsleder:	Karsten Butenschøn

Øvrige deltakere ved revisjonen fremgår av kapittel 7.

Rapportens innhold:

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble avdekket/konstatert innen de reviderte områdene. Systemrevisjonen omfattet 11 kontrolltemaer knyttet til håndtering av mottatt farlig avfall.

Hovedkonklusjon:

Konstaterte avvik:

- 1. Individuelle kompetanseplaner er ikke holdt à jour**
- 2. Risikovurderingen er ikke godt nok gjennomarbeidet**

Anmerkninger

- 1. Rutinebeskrivelser er modne for oppdatering**
- 2. Internkontrollen bør være mer lokalt tilpasset**

Utarbeidet dato: 6.11.2014

Godkjent dato: 6.11.2014

Sign.:

Sign.:

revisjonsleder

revisor

Innholdsfortegnelse

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Omfang
4. Avvik
5. Anmerkninger
6. Gjennomføring

Vedlegg:

Vedlegg 1: Dokumenter som har inngått i kontrollen

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Ragn-Sells AS avd. Farlig Avfall i perioden 7.10-3.11.2014. Revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet for inneværende år.

Formålet med systemrevisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Det ble særlig sett på områder som har betydning for ytre miljø. Revisjonen omfattet bl.a. undersøkelse av/om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Systemrevisjonen ble gjennomført ved gransking av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon (stikkprøvekontroll) av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under revisjonen og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

- *AVVIK* defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.*
(F.eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, utslippstillatelsen og virksomhetenes egne rutiner som er nødvendige for å overholde myndighetenes krav).
- *ANMERKNING* defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.*

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

1. Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
2. Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).
3. Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
4. Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
5. Tillatelse etter forurensningsloven datert 14.5.2013
6. Internkontrolldokumentasjon tilsendt Fylkesmannen, se vedlegg 1.

3. Omfang

Systemrevisjonen omfatter internkontroll knyttet til håndtering av mottatt farlig avfall, herunder forebygging av akutt forurensning.

Revisjonen omfatter følgende emner:

- oversikt over krav, egne målsetninger
- kartlegging og vurdering av risiko og risikoreducerende tiltak
- avvik: oppdage, rette og hindre gjentakelser
- mottakskontrollen
- håndtering av deklarasjoner
- journalføring og oversikt over lagret farlig avfall
- behandlingsprosessene, inkl. omemballering, tanklagring og utreagering
- viderelevering
- kompetanse
- de ansattes medvirkning i internkontrollen
- orden, struktur og ledelsens gjennomgang

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1: Individuelle kompetanseplaner er ikke holdt à jour

Avvik fra: Tillatelsen vilkår 9.2.4

Kommentarer:

Bedriften skal ha en plan for hvordan personell som håndterer farlig avfall sikres nødvendig kunnskap og kompetanse, samt oppdatering i gjeldende regler og normer. Kompetanseplanene skal være dokumentert.

Under revisjonen kontrollerte vi opplæringsplan til to av de ansatte, Tommy Liabø og Robert Ringsrød. Planene var sist oppdatert i henholdsvis april og juni 2012. Det framkommer ikke av planene når avdekket opplæringsbehov er planlagt gjennomført.

I tillegg til å dokumentere oppnådd kompetanse må tidspunkt for når planlagt opplæring/kompetanseheving er tenkt gjennomført fremgå av kompetanseplanene. Planene må videre følges opp og ajourføres regelmessig, langt oftere enn hver 2,5 år.

Avvik 2: Risikovurderingen er ikke godt nok gjennomarbeidet

Avvik fra: Tillatelsen vilkår 10.1 og 10.2

Kommentarer:

Ragn-Sells AS Farlig Avfall skal gjennomføre en miljørisikoanalyse for alle forhold ved virksomheten på Årvoll som potensielt kan medføre akutt forurensning og/eller miljøskader på bedriftens område eller utenfor. Resultatene skal vurderes mot akseptabel miljørisiko. Bedriften skal iverksette risikoreducerende tiltak basert på risikoanalysen, og ha en oppdatert oversikt over disse.

Miljørisikoanalysen fremlagt Fylkesmannen under revisjon framstår som uferdig og lite gjennomarbeidet:

- Det er kartlagt i alt 40 risikoforhold ved virksomheten på Årvoll, av disse gjenstår det å vurdere 26. Det virker ikke som om bedriften har prioritert å vurdere de vesentligste risikoer først.
- Prosess for kartlegging av risikoforhold er låst til tabell. Lokale risikoforhold som ikke framkommer av tabellen kartlegges/risikovurderes ikke. Utsiktete reaksjoner ved utregering av lavkaloriavfall eller utslipp av såpe til oljeutskiller kan være eksempler på slike forhold.
- Beregnet risikoprodukt var feil på flere av de vurderte risikoene. Eksempelvis er vurderingen for Nr. 2-13 *Lukt fra overhelling av varer som fører til sjenanse for naboer* S: 5 + K: 1 = RPN: 4
- Inkonsekvent bruk av tekstfeltene («eksisterende barrierer konsekvens», «eksisterende barrierer sannsynlighet», «drøfting konsekvens» og «drøfting sannsynlighet») gjør det vanskelig å få oversikt over hvordan risiko er vurdert.

Ragn-Sells bruker en risikomatrix for å gradere alvorlighet. Alvorligheten vises med et "trafikklys"-system der risikoer i rødt tilsvarer uakseptabelt mens risikoer i gult krever aktsomhet og nærmere vurdering av om risikoreducerende tiltak er nødvendige. I følge Ragn-Sells risikomatrix vil et scenario med omfattende skader, fiskedød,

forplantnings-skader og/eller truede arter påvirkes som kan inntreffe noen ganger hvert 10. år klassifiseres som ”gult”. Årlig midlertidig regional påvirkning på økosystemet tilsier heller ikke en klart uakseptabel risiko. Fylkesmannen mener Ragn-Sells med dette viser for høy risikovilje.

Oversikt over forebyggende tiltak er ikke sammenstilt slik vilkår 10.2 i tillatelsen krever. Dersom det er ønskelig å bruke kolonnene for «eksisterende barrierer» i risikovurderingsskjemaet til dette formålet, må disse i mye større grad fylles ut, slik at det klart fremkommer hvilke risikoreduserende tiltak som er iverksatt. Vi ser det som uheldig at opprinnelig risiko uten barrierer ikke er vist, da dette er viktig for å vise betydningen av å opprettholde etablerte tiltak.

Miljørisikoanalysen må gjennomarbeides, tilpasses de lokale forholdene ved virksomheten på Årvoll og ferdigstilles. Oversikt over forebyggende tiltak må sammenstilles/utarbeides.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1: Rutinebeskrivelser er modne for oppdatering

Kommentarer:

Kontrollerte rutinebeskrivelser ble sist oppdaterte i 2010, og det opplyses at enkelte rutiner ikke lengre samsvar med praksis. Rutinebeskrivelsene bør gjennomgås og oppdateres. Arbeidet med rutinebeskrivelsene bør også sees i sammenheng med risikovurderingene, slik at det sikres at rutinene ivaretar de nødvendige risikoforholdene.

Anmerkning 2: Internkontrollen bør være mer lokalt tilpasset

Kommentarer:

Det er virksomheten som utløser internkontrollplikt, det vil si aktiviteten som utøves. Internkontroll skal være tilpasset virksomhetens egenart, risikoforhold og størrelse. Internkontroll må altså ta utgangspunkt i stedlige forhold og utfordringer.

Fylkesmannen sitter med et inntrykk av at internkontroll-aktiviteter for anlegget på Årvoll er i overkant toppstyrt:

- Risikovurderinger – kartleggingsprosessen låses i tabell utformet av Ragn-Sells sentralt; særegne risikoforhold for virksomheten lokalt faller utenfor.
- Målprogrammet – mål, og tiltak for å nå målene, er utarbeidet av Ragn-Sells sentralt. Avdeling for Farlig Avfall har ikke utarbeidet egne målsettinger og er låst til konsernets tiltaksmeny for måloppnåelse. Prosessen sikrer dermed ikke at det er de reelt sett viktigste utfordringer for anlegget på Årvoll som er målsatt. Eksempler kan være gassbeholderne eller andre utfordringer som er avdekket ved lokale miljøaspektanalyser.
- Ledelsens gjennomgang gjennomføres årlig på et overordnet nivå. For å sikre at internkontrollen fungerer som forutsatt, må det også foretas systematisk overvåking og gjennomgang av rutineverk og internkontrolldokumenter lokalt på avdelingen på Årvoll.

6. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Formøte 7.10.14

Forberedende møte for planlegging av systemrevisjonen.
Omvisning på virksomhetens anlegg.

Åpningsmøte 28.10.14

Informasjon fra Fylkesmannen om gjennomføring av revisjonen

Intervjuer og verifikasjoner 28. - 29.10.14

Totalt 8 personer ble intervjuet. Operatører og kjemiingeniør ble intervjuet på arbeidsstasjonene, slik at verifikasjoner ble gjennomført samtidig med intervjuene;
Operatører: plass for mottak av farlig avfall, mellomlager og sorteringshall.
Kjemiingeniør: hall for utregering av lavkaloriavfall og rom for lab.kjemi

Avsluttende møte 3.11.14

Oppsummering med presentasjon av resultatene.

Oversikt over deltakerne på kontrollen:

Navn	Rolle	Formøte	Åpning	Intervju	Slutt
Sonja Rytter	Leder FA	X	X	X	X
Ketil Jensen	Formann / Verneombud	X	X	X	X
Tommy Liabø	Operatør		X	X	X
Gard Westgaard	Operatør		X	X	X
Robert Ringsrød	Kjemiingeniør		X	X	
Anne Sollien	Kundesenter		X	X	X
Cecilie Lind	Kvalitets- og miljødirektør		X	X	
Jan Petter Eid	Kvalitets- og miljørådgiver		X	X	
Siv Stornes	Kjemiker				X

Revisjonsgruppe:

Karsten Butenschøn - Revisjonsleder
Karoline Sivertsen – Revisor

VEDLEGG 1

Dokumenter som har inngått i kontrollen:

Dokument	Mottatt
Beskrivelse av virksomhetens internkontroll og annen systemdokumentasjon. ”Rett og riktig”	6.10
Organisasjonskart eller liknende som beskriver ansvarsfordelingen innen HMS ”Organisasjonskart FA – August 2014”	6.10
Oversikt (innholdsfortegnelser) over gjeldende dokumenter i internkontroll/kvalitetssikringssystemet, inklusiv prosedyrer og instruksjoner av betydning for ytre miljø. Utskrift av skjerm bilde over innholdet i mappen ”1Rygge”	6.10
Mål og rutiner for mottakskontrollen 7001 Registrering og deklarasjoner 7010 Veiing 7020 Innsamling og lossing 7030 Mottakskontroll	15.10 15.10
Oversikt lagerbeholdning (avfallstyper og mengder) Utskrift av lagerjournal per 7.10 ved arbeidssdagens begynnelse	
Øvrige dokumenter basert på tilsendt oversikt 7052A Håndtering av PCB-holdig avfall 7052B Inntaksstopp PCB-ruter 7053 Sikring av alkaliemetaller 7060 Ferdigvarelager 7070 Avsetning 7090 Opplæring FA 0908_001.txt Forslag rutine lossing av spillolje Melding(er) – Storulykkesforskriften Ragn-Sells...	15.10
Dokumentasjon på risiko-/sårbarhetsanalyser for ytre miljø Handlingsplaner relatert til ytre miljø Rygge FA Risikovurdering Ytre miljø 2014	15.10
Rutiner for registrering og oppfølging av avvik 2.3.0.2.101 Avvik og korrigerende tiltak revidert versjon	15.10
Oversikt over avvik i 2013/2014 med hensyn til ytre miljø Utdrag fra Axapta	6.10
Planer og eventuelle rapporter fra interne revisjoner og eksterne revisjoner ”Rapport fra resertifisering av Ragn-Sells AS”, DNV-GL	6.10
Dokumenter etterspurt i etterkant av intervjuer Rapport beredskapsøvelse miljø 25.4.2012 Miljøvernrunde med samsvarsvurdering 2014 Kompetansekartlegging FA – revidert 2014 Kompetansekrav pr stilling FA 2013 Målprogram Vernerunde produksjon – Farlig Avfall – februar 2014 Opplæringsplan – Tommy Liabø pr 01 02 2012 Opplæringsplan Robert Ringsrød - pr 13 06 2012	31.10